

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 4:

Forslag til lov om bioanalytikere.

Af sundhedsministeren (Arne Rolighed).

(Fremsat 4/10 2001).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Anne-Marie Meldgaard (S):

Da Socialdemokratiets ordfører ikke kan være til stede i salen for øjeblikket, skal jeg på fru Sandy Brincks vegne fremføre følgende:

For Socialdemokratiet er det vigtigt, at kvaliteten på de danske sygehuse er i top. Behandlingskvalitet handler om patientsikkerhed, faglighed, ernæringsrigtig kost, hygiejne, omsorg og det, at man ved fejl har en let og fair adgang til et klagesystem.

Sundhedspolitik drejer sig om andet og mere end kvantitet, her tænker jeg på ventetider og antallet af operationer. Det handler i høj grad også om kvalitet, og her er patientens sikkerhed central.

Regeringens lovforslag handler om at give bioanalytikere en autorisation. Autorisationsordninger er skabt for at øge patientsikkerheden ved på flere punkter at have anderledes hånd i hanke med fagligheden for den enkelte faggruppe.

For det første opstiller en autorisation nogle klare uddannelsesmæssige krav. For det andet får en faggruppe via en autorisationsordning et specifikt lovgivningskrav om at udføre deres opgaver med omhu og samvittighedsfuldhed, ligesom Sundhedsstyrelsen med en autorisationsordning kan gribe ind, hvis den enkelte ikke lever op til dette.

Autorisationsordninger laves typisk over for faggrupper, hvis virke indebærer en vis fare for

patienterne, herunder at faggruppen har selvstændig patientkontakt, som har afgørende betydning for behandling af patienten, i det her tilfælde for bioanalytikere, der i diagnosticeringsfasen spiller en afgørende rolle for patientens videre behandling.

Så Socialdemokratiet kan på den baggrund støtte forslaget, som sundhedsministeren her har fremlagt, idet vi anser det for en uproblematisk foranstaltning, som kun kan have positiv virkning for patienterne.

Jeg skal også på vegne af CD meddele, at de støtter forslaget ligesom Socialdemokratiet.

Tove Fergo (V):

Da det er vigtigt for Venstre at øge patientsikkerheden, så mener vi, at den foreslåede autorisation af bioanalytikere er et godt og rigtigt forslag.

På grund af den hurtige udvikling inden for sundhedsvidenskaben er der brug for, at det sundhedsfaglige personale hurtigt kan omstille sig, kan arbejde selvstændigt, og at de har en god vurderingssevne.

Det gælder også for bioanalytikerne. De skal træffe beslutninger, som er væsentlige for både korrekt diagnosticering og behandling af patienterne. Det er på disse analyser, de kliniske afdelingers diagnoser og behandlinger bygger.

Bioanalytikerne har også en direkte patientkontakt, og da bioanalytikernes arbejde danner grundlag for patientbehandling og diagnostik, kan deres arbejde også rumme en direkte fare for patientbehandlingen. Derfor er det også vigtigt, at der bliver mulighed for ved denne autorisationsordning at fratage en bioanalytiker autorisationen. Så vi synes, det er et godt forslag.

Jeg har imidlertid lige netop denne eftermiddag læst sidste nummer af Dagens Medicin her fra den 11. oktober, og der er en artikel om, at læger frygter fusion af laborantuddannelser. På baggrund af denne artikel vil jeg da godt spørge ministeren, hvad det egentlig er for noget med disse to uddannelser, om det har indflydelse på begge de typer af uddannelser, eller om det kun er den ene type af laborantuddannelse, dette autorisationsforslag får indflydelse på.

Tom Behnke (KF):

Det Konservative Folkeparti satser også på kvalitet i sundhedssektoren. Vi satser på, at de uddannelser, der bliver givet, er uddannelser, som har et relevant og et godt indhold, således at

kvaliteten kommer i højsædet, og således at patientsikkerheden også er i højsædet.

Vi har i Det Konservative Folkeparti den opfattelse, at en autorisationsordning kan være med til at sikre kvaliteten, kan være med til at sikre, at uddannelserne fortsat er gode og tidsvarende, og dermed også sikre patientsikkerheden.

Så vi har i Det Konservative Folkeparti bestemt ingen indvendinger imod forslaget. Tværtimod synes vi, at det er et godt forslag, også set i lyset af, at når man laver en autorisationsordning, er der jo den mulighed, at hvis der er nogle, der ikke opfylder spillereglerne, er der en mulighed for at fratage dem deres autorisation og dermed sikre, at patientsikkerheden er i højsædet.

Vi er også tilfredse med at læse af forslaget, at de, der allerede har taget uddannelsen, de, der allerede i dag fungerer, kan få lov til at få autorisationen, den nye autorisation, der her er tale om, uden at der pålægges dem yderligere omkostninger.

Men når det er sagt og dermed, at Det konservative Folkeparti er meget positivt over for forslaget, så har jeg også nogle spørgsmål til forslaget. For hvis man ser i forslagets § 17 om overgangsbestemmelserne, kan man se, at der er en hindring, som jeg læser forslaget, for der står i § 17, stk. 3, at en person, der kan dokumentere at have gennemført uddannelse til laborant og sammenlagt har været ansat som hospitalslaborant eller laborant på en mikrobiologisk afdeling i mindst 3 år inden for de sidste 5 år forud for lovens ikrafttræden, svarende til fuldtidsansættelse, har ret til at få autorisation som bioanalytiker.

Det, der er det interessante i det stykke, er bestemmelsen om de 3 år inden for de sidste 5 år. For hvis man forestiller sig laboranter, som har været ansat på halv tid, opfylder de vel ikke dette kriterium. Halv tid vil vel omregnet være 2½ år ud af de 5 år, eller hvordan skal paragraffen, stykket læses? Det er i hvert fald vigtigt for os at fastholde, at selv om man »kun« har været ansat på halv tid, bør man altså have muligheden for at få denne autorisation, uden at det skal give yderligere problemer. Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål, jeg har, er: Ministeren skriver i sin skriftlige fremsættelse og også i bemærkningerne til lovforslaget, at der efter lovforslaget alene bliver tale om en titelbeskyttelse, idet et forbeholdt virksomhedsområde for bioanalytikere ikke er fundet nødvendigt for pa-

tientsikkerheden. Men når man så læser lovforslagets § 8, står der: Sundhedsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om bioanalytikernes virksomhedsområde. Altså spørgsmålet er: Er det nødvendigt, eller er det ikke nødvendigt? Hvis det ikke er nødvendigt, kan vi vel stryge § 8, og hvis det er nødvendigt, burde ministeren vel have undladt at skrive i sin skriftlige fremsættelse og i bemærkningerne til forslaget, at der ikke er nogen grund til at lave en afgrænsning. Altså enten er der, eller også er der ikke. Det synes jeg vi skal have afklaret, inden vi når frem til at vedtage forslaget endeligt.

Jeg har nogle yderligere spørgsmål, som egner sig bedre til udvalgsarbejdet, nogle mere detaljprægede og teknisk prægede spørgsmål til lovforslaget, men samlet set går Det Konservative Folkeparti positivt ind i udvalgsarbejdet.

Lene Garsdal (SF):

I SF lægger vi vægt på et godt og effektivt sundhedsvæsen. Til dette hører et professionelt personale, som samvittighedsfuldt og med omhu tager sig af patienterne. Derfor er det godt, at bioanalytikere med dette forslag får mulighed for at blive ligestillet med andre personer i sundhedssektoren ved at blive autoriserede.

I en sundhedssektor i fortsat rivende udvikling træffer bioanalytikere i praksis en række selvstændige beslutninger, som har stor betydning for diagnose og behandling af patienterne. Samtidig vil der være tæt kontakt til patienterne ved prøvetagning, og når der gives information og vejledning.

Det er derfor vigtigt, at Sundhedsstyrelsen har mulighed for at inddrage autorisationen, når erhvervet formentlig i sjældne tilfælde ikke udføres samvittighedsfuldt, f.eks. i tilfælde af misbrug, sygdom eller grov forsømmelighed.

Dette sikrer sammen med beskyttelsen af titlen, at patienterne har en høj grad af sikkerhed for at få en professionel behandling, som de kan være trygge ved.

I øvrigt er bioanalytikere en faggruppe, der er mangel på, og derfor har SF stillet forslag til finansloven om, at optag på uddannelserne øges. Så SF støtter forslaget, og jeg skal meddele fra Enhedslisten, at de også støtter det fremsatte forslag.

Birthe Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti synes vi, at dette forslag er udmærket. Det, det selvfølgelig lægger op til, og som andre også har været inde på, er en øget pa-

tientsikkerhed, sådan at befolkningen nu vil kunne skelne mellem personer, der har fået en uddannelse og kan fremlægge beviser herfor, og dem, som kun benytter titlen uden at have den fornødne uddannelse.

Ydermere bliver der i lovgivningen fastslået pligten til, at bioanalytikere skal udvise omhu og samvittighedsfuldhed.

Muligheden vil desuden være til stede for, at Sundhedsstyrelsen kan gribe ind, såfremt en bioanalytiker på grund af sygdom eller af en hvilken som helst anden grund ikke udøver en ordentlig faglig virksomhed.

Forslaget indebærer tillige – og det er vi tilfredse med – at der etableres en overgangsordning for de tidligere laboranter og hospitalslaboranter, når de kan dokumentere, at de har været ansat i mindst 3 år inden for de sidste 5 år. Og det er vigtigt, at det er fuldtidsansættelse, det handler om. Såfremt denne gruppe ønsker autorisation, skal en ansøgning desuden indsendes til Sundhedsstyrelsen senest 1 år efter lovens ikrafttræden.

Dansk Folkeparti er velvilligt indstillet over for forslaget, fordi vi er af den grundlæggende opfattelse, at der skal styr på de faglige og fundamentale kundskaber hos en faggruppe, som faktisk har med syge mennesker at gøre, og at disse faglige kundskaber hviler på rimelige erfaringer og uddannelse, men selvfølgelig også, fordi samfundet over årene har omlagt indlæggelsesforløbene i hospitalsvæsenet og nu i højere grad tilbyder ambulante behandlinger, således at der i stigende grad kræves mere nøjagtighed og mere pålidelighed af bioanalytikerne.

Men vi i Dansk Folkeparti er positive over for lovforslaget.

Inger Marie Bruun-Vierø (RV):

Forslaget er et bidrag til at præcisere og kvalificere stillingsbetegnelser inden for sundhedsområdet, bl.a. gennem en autorisationsordning. Det finder vi er et positivt tiltag. Vi kan også konstatere via hørings svarene, at de berørte parter i vidt omfang giver deres tilslutning til forslaget om autorisation af bioanalytikere.

Så jeg vil sammenfatte det kort: Det Radikale Venstre har ingen betænkeligheder ved at støtte forslaget.

Tove Videbæk (KRF):

Samfundet stiller i dag store krav til det professionelle sundhedspersonale, bl.a. at det kan omstille sig i takt med udviklingen på det sund-

hedsfaglige område. Og her kan nævnes, at f.eks. de kortere indlæggelsesforløb og ambulante behandlinger jo helt klart påvirker arbejdet på hospitalernes laboratorier.

Bioanalytikere, hospitalslaboranter, klinisk-kemiske laboranter, blodtypeserologiske hospitalslaboranter og patolog-anatomiske hospitalslaboranter er forskellige betegnelser for personer, som har udført og udfører opgaver på de laboratiemedicinske afdelinger. Alle disse titler foreslås via denne lov samlet i én titel, nemlig bioanalytiker.

Det er således en titelbeskyttelse, der bl.a. er hensigten med dette lovforslag. Det skulle være en tryghedsskabende faktor for patienterne, idet kun den, der har autorisation som bioanalytiker, herefter må betegne sig som sådan. Det er derimod ikke hensigten med forslaget også at beskytte virksomhedsområdet, idet det ikke er fundet nødvendigt af hensyn til patientsikkerheden.

Flere af de høringsberettigede har svaret, at de ønsker, at der i loven bør skrives ind, at bioanalytikere skal have eneret til dette virksomhedsområde.

Men jeg er enig i, at dette ikke bør skrives ind, da vi så også på dette område yderligere ville cementere det problem, som vi har på andre områder i sundhedssystemet, nemlig de stive faggrænser, som mange steder er en hindring for et fleksibelt samarbejde.

Heldigvis kan vi se, at på en del hospitaler er man allerede i gang med at bløde op på disse grænser, således at social- og sundhedsassistenter i højere grad kan assistere sygeplejerskerne, og at sygeplejerskerne kan assistere eller gå i stedet for læger på visse områder.

Dette må og skal der arbejdes hen imod, i stedet for at der gives eneret til forskellige virksomhedsområder.

I sommer besøgte jeg et sygehus, hvor man havde 34 overenskomster og 112 stillingsbetegnelser at kæmpe med. Og det er klart, at det er næsten umuligt at have et fleksibelt samarbejde, hvis alle har eneret til deres virksomhedsområde. Så Kristeligt Folkeparti er enig i den formulering, som er i lovforslaget.

Bioanalytikeruddannelsen er som følge af reformen vedrørende sundhedsuddannelserne generelt blevet forbedret og varer nu 3½ år imod 3 år tidligere. Og man vil kunne få meddelt autorisation som bioanalytiker, hvis man har taget uddannelsen eller man har taget en ældre i lovforslaget nævnt uddannelse på dette område.

Så er der yderligere bestemmelser om tilsyn, journalskrivning osv., osv.

Alt i alt kan jeg meddele, at Kristeligt Folkeparti er positivt indstillet over for dette forslag og ser frem til et godt og positivt arbejde omkring forslaget i udvalget.

Sundhedsministeren (Arne Rolighed):

Jeg siger tak for brede den tilslutning til forslaget, hvor formålet er at skabe større patientsikkerhed, bedre forhold for vore patienter. Det gør vi ved, at bioanalytikerne nu får en eksplicit fastsat pligt til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed i deres virke som bioanalytikere, og Sundhedsstyrelsen får en lidt mere kraftfuld mulighed for også at føre tilsyn med, at de lever op til den faglighed, der ligger i, at de får tildelt autorisationen.

Alt i alt et godt forslag, og tak for den store tilslutning til det.

Til fru Tove Fergo vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt det her vedrører den brede eller kun den smalle gruppe, kan jeg sige, at industrilaboranterne er ikke omfattet af nærværende ordning. Det er der to grunde til, for det første, at industrilaboranterne har et meget snævert virkefelt, for det andet, at deres uddannelse ikke ligger på niveau med de andre.

Til hr. Tom Behnke: For så vidt angår spørgsmålet og kommentarerne vedrørende § 8, kan jeg sige, at det er en bemyndigelse, som Sundhedsstyrelsen får netop med det sigte, som fru Tove Videbæk var inde på, hele tiden at justere virkefeltet for medarbejderne i takt med den arbejdstilrettelæggelse, den arbejdsglidning, der hele tiden finder sted, også den udvikling, der hele tiden finder sted inden for vores sygehussektor. Det er tanken, at Sundhedsstyrelsen skal have mulighed for at justere, når faggrupperne mener, at der bør være et lidt andet indhold i det fags virke, som bioanalytikerne skal varetage.

Hvad angår det, at der kun er tale om en titelbeskyttelse og ikke en beskyttelse af virksomhedsområdet, så har det præcis samme formål, at vi på den ene side vil give mulighed for, at man også – nu tager jeg så ordet industrilaborant i min mund – kan gå ind at søge et job, samtidig med at vi ikke laver en beskyttelse af selve industriområdet. På den anden side skaber vi også en mulighed for fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen.

For så vidt angår § 17, stk. 3, er det en standardbestemmelse, hvor EU lægger op til, at vi skal have en 3 til 5 års overgang. Jeg foreslår, at

det spørgsmål underkastes en nærmere diskussion under udvalgsarbejdet, idet jeg generelt vil sige, at de spørgsmål om tingenes karakter og andet indhold, der måtte komme op i udvalget, står jeg selvfølgelig klar til at bidrage med under det udvalgsarbejde, som nu skal foregå.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 5: Forslag til lov om radiografer.

Af sundhedsministeren (Arne Rolighed).
(Fremsat 4/10 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Anne-Marie Meldgaard (S):

Da Socialdemokratiets ordfører heller ikke kan være til stede ved behandlingen af det her lovforslag, skal jeg fremføre følgende:

Lovforslaget her er jo i realiteten identisk med det lovforslag, vi netop har behandlet, dog med den forskel, at det drejer sig om autorisation som radiograf, som i tillæg hertil også forestår administrationen af stråledosis ved behandling.

Derfor skal jeg blot henvise til mine bemærkninger i forbindelse med behandlingen af lovforslag nr. L 4 og meddele, at Socialdemokratiet kan støtte sundhedsministerens forslag.

Også her skal jeg på vegne af CD meddele, at de også kan støtte forslaget.

Tove Fergo (V):

Der er efter Venstres opfattelse givet nogle vældig gode begrundelser for, at radiografer skal